

DELEGERT KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2017/588**2022/EØS/13/125****av 14. juli 2016****om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for ordningen med minste tillatte kursendringer for aksjer, depotbevis og børshandlede fond(*)**

EUROPAKOMMISSIONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU⁽¹⁾, særlig artikkel 49 nr. 3 og 4, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Minste tillatte kursendringer eller en ordning med minste tillatte kursendringer bør fastsettes for visse finansielle instrumenter for å sikre at markedene virker på en tilfredsstillende måte. Framfor alt bør risikoen for stadig mindre minste tillatte kursendringer for aksjer, depotbevis og visse typer børshandlede fond og dens innvirkning på markedets ordnede virkemåte kontrolleres ved hjelp av en obligatorisk ordning med minste tillatte kursendringer.
- 2) For andre finansielle instrumenter kan en ordning med minste tillatte kursendringer ikke antas å bidra effektivt til markedenes ordnede virkemåte på grunn av instrumentenes egenskaper og mikrostrukturene på de markedene de handles på. Derfor bør slike instrumenter ikke være underlagt ordningen med minste tillatte kursendringer.
- 3) Dette gjelder særlig sertifikater, som handles bare i visse medlemsstater. I betraktning av disse finansielle instrumentenes egenskaper og likviditeten i, størrelsen på og typen markeder de handles på, er en obligatorisk ordning med minste tillatte kursendringer ikke nødvendig for å forhindre at det skal oppstå uordnede markedsforhold.
- 4) Andre finansielle instrumenter enn egenkapitalinstrumenter samt renteprodukter handles i all vesentlighet over disk (OTC), og bare et begrenset antall transaksjoner utføres på handelsplassene. På grunn av de særskilte egenskapene ved disse instrumentenes likviditet på elektroniske handelsplasser og deres fragmentering, anses det heller ikke nødvendig med noen obligatorisk ordning med minste tillatte kursendringer for disse instrumentene.
- 5) På grunn av korrelasjonen mellom børshandlede fond og deres underliggende egenkapitalinstrumenter er det nødvendig å fastsette en minste tillatt kursendring for børshandlede fond med aksjer eller depotbevis som underliggende. Derimot trenger børshandlede fond med finansielle instrumenter som ikke er aksjer eller depotbevis, som underliggende, ikke være underlagt en obligatorisk ordning med minste tillatte kursendringer.
- 6) Det er viktig at alle børshandlede fond som omfattes av denne forordning, er underlagt samme ordning med minste tillatte kursendringer basert på et eneste likviditetsbånd, uten hensyn til gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner, slik at risikoen for at ordningen med minste tillatte kursendringer omgås i forbindelse med disse instrumentene, reduseres.
- 7) Betydningen av begrepet «det mest relevante markedet med hensyn til likviditet» bør klargjøres i denne forordning ettersom europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014⁽²⁾ bruker dette begrepet både i forbindelse med unntak fra referanseprisen og i forbindelse med transaksjonsrapportering.
- 8) Ordningen med minste tillatte kursendringer fastsetter bare den minsteforskjellen mellom to prisnivåer på ordrer knyttet til et finansielt instrument som legges inn i ordreboken. Den bør derfor anvendes på samme måte, uten hensyn til det finansielle instrumentets valuta.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 87 av 31.3.2017, s. 411, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 85/2019 av 29. mars 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 88 av 31.10.2019, s. 7.

(1) EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349.

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014 av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 84).

- 9) Vedkommende myndigheter bør ha mulighet til å reagere på hendelser som blir kjent på forhånd, dersom de fører til en endring i antall transaksjoner i et finansielt instrument som kan føre til at den relevante minste tillatte kursendringen ikke lenger er hensiktsmessig. For dette formål bør det fastsettes en særskilt framgangsmåte for å unngå uro på markedet som følge av foretakshendelser som kan føre til at minste tillatte kursendring for et bestemt instrument ikke lenger er hensiktsmessig. Denne framgangsmåten bør få anvendelse på foretakshendelser som kan påvirke instrumentets likviditet i vesentlig grad. Når vedkommende myndigheter vurderer innvirkningen av en foretakshendelse på et bestemt finansielt instrument, bør de ta hensyn til tidligere lignende foretakshendelser.
- 10) For å sikre at ordningen med minste tillatte kursendringer kan fungere effektivt, og at markedsdeltakerne har tilstrekkelig tid til å innføre de nye kravene, bør det fastsettes bestemmelser om innsamling av visse data og om tidlig offentliggjøring av gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner for hvert finansielle instrument som omfattes av denne forordning.
- 11) For å sikre konsekvens og for å sikre at finansmarkedene virker på en tilfredsstillende måte, må bestemmelsene i denne forordning og de tilknyttede nasjonale bestemmelsene som innarbeider direktiv 2014/65/EU i nasjonal lovgivning, få anvendelse fra samme dato. For å sikre at ordningen med minste tillatte kursendringer kan fungere effektivt, bør visse bestemmelser i denne forordning imidlertid få anvendelse fra den dato forordningen trer i kraft.
- 12) Denne forordning bygger på det utkastet til tekniske reguleringsstandarder som Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) har framlagt for Kommisjonen.
- 13) ESMA har holdt åpne offentlige høringer om utkastet til tekniske reguleringsstandarder som ligger til grunn for denne forordning, analysert de mulige tilknyttede kostnadene og fordelene samt innhentet uttalelse fra interessentgruppen for verdipapirer og markeder opprettet ved artikkel 37 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010⁽¹⁾.

VEDTATT DENNEFORORDNING:

Artikkel 1

Det mest relevante markedet med hensyn til likviditet

Ved anvendelse av denne forordning skal det mest relevante markedet med hensyn til likviditet for en aksje eller et depotbevis være det mest relevante markedet med hensyn til likviditet nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i forordning (EU) nr. 600/2014 og nærmere angitt i artikkel 4 i delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/587⁽²⁾.

Artikkel 2

Minste tillatte kursendringer for aksjer, depotbevis og børshandlede fond

(Artikkel 49 nr. 1 og 2 i direktiv 2014/65/EU)

1. For ordrer som gjelder aksjer eller depotbevis, skal handelsplassene anvende en minste tillatt kursendring som er minst like stor som
 - a) det likviditetsbåndet i tabellen i vedlegget som tilsvarer gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner på det mest relevante markedet med hensyn til likviditet for det aktuelle instrumentet, og
 - b) det prisintervallet i likviditetsbåndet som tilsvarer prisen på ordren.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

⁽²⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/587 av 14. juli 2016 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for gjennomskiktighetskrav for handelsplasser og verdipapirforetak med hensyn til aksjer, depotbevis, børshandlede fond, sertifikater og andre lignende finansielle instrumenter og for plikten til å utføre transaksjoner med visse aksjer på en handelsplass eller gjennom en systematisk internaliserer (EUT L 87 av 31.3.2017, s. 387).

2. Dersom det mest relevante markedet med hensyn til likviditet for en aksje eller et depotbevis bare har et handelssystem som sammenstiller ordrer på grunnlag av en periodisk auksjon og en handelsalgoritme som opererer uten medvirkning fra mennesker, skal handelsplassene, som unntak fra nr. 1 bokstav a), anvende det likviditetsbåndet i tabellen i vedlegget som tilsvarer det laveste gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner.
3. For ordrer som gjelder børshandlede fond, skal handelsplassene anvende en minste tillatt kursendring som er minst like stor som
 - a) det likviditetsbåndet i tabellen i vedlegget som tilsvarer det høyeste gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner, og
 - b) det prisintervallet i likviditetsbåndet som tilsvarer prisen på ordren.
4. Kravene fastsatt i nr. 3 får bare anvendelse på børshandlede fond hvis underliggende finansielle instrumenter utelukkende er egenkapitalinstrumenter omfattet av ordningen med minste tillatte kursendringer i henhold til nr. 1 eller en kurv av slike egenkapitalinstrumenter.

Artikkel 3

Gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner med aksjer og depotbevis

(Artikkel 49 nr. 1 og 2 i direktiv 2014/65/EU)

1. Innen 1. mars året etter anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014 og innen 1. mars hvert år deretter skal vedkommende myndighet for en aksje eller et depotbevis, når den avgjør hva som er det mest relevante markedet med hensyn til likviditet for vedkommende aksje eller depotbevis, beregne gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner i det aktuelle finansielle instrumentet på dette markedet og sikre offentliggjøring av denne opplysningen.

Vedkommende myndighet nevnt i første ledd skal være vedkommende myndighet for det mest relevante markedet med hensyn til likviditet i henhold til artikkel 16 i delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/590⁽¹⁾.

2. Beregningen nevnt i nr. 1 skal være som følger:

a) Den skal for hver handelsplass omfatte transaksjoner som gjennomføres i henhold til reglene for handelsplassen, unntatt referansepristransaksjoner og forhandlede transaksjoner som er merket som angitt i tabell 4 i vedlegg I til delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/587, og transaksjoner som utføres på grunnlag av minst én ordre som har vært omfattet av et unntak for ordrer som er av stort omfang, og der transaksjonens størrelse overstiger gjeldende storskalaterskel som fastsatt i samsvar med artikkel 7 i delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/587.

b) Den skal omfatte enten foregående kalenderår eller, dersom det er relevant, den perioden i foregående kalenderår da det finansielle instrumentet var opptatt til handel eller ble handlet på en handelsplass og ikke var suspendert fra handel.

3. Nr. 1 og 2 får ikke anvendelse på aksjer og depotbevis som først ble opptatt til handel eller handlet på en handelsplass fire uker eller mindre før utgangen av foregående kalenderår.

4. Handelsplassene skal fra 1. april etter offentliggjøringen anvende de minste tillatte kursendringene for det likviditetsbåndet som tilsvarer det gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner som er offentliggjort i samsvar med nr. 1.

5. Før første gangs opptak til handel eller før første handelsdag for en aksje eller et depotbevis skal vedkommende myndighet for handelsplassen der det finansielle instrumentet først skal opptas til handel eller handles, gjøre et anslag over gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner på denne handelsplassen, som tar hensyn til eventuell handelshistorikk for det finansielle instrumentet og handelshistorikk for finansielle instrumenter som anses å ha lignende egenskaper, og offentliggjøre dette anslaget.

Minste tillatte kursendringer for det likviditetsbåndet som tilsvarer det anslaget over gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner som er offentliggjort, skal anvendes fra dette anslaget offentliggjøres og til gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner med det aktuelle instrumentet er offentliggjort i samsvar med nr. 6.

⁽¹⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/590 av 28. juli 2016 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 600/2014 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for rapportering av transaksjoner til vedkommende myndigheter (EUT L 87 av 31.3.2017, s. 449).

6. Senest seks uker etter første handelsdag for aksjen eller depotbeviset skal vedkommende myndighet for handelsplassen der det finansielle instrumentet først ble opptatt til handel eller handlet på en handelsplass, beregne og sikre offentliggjøring av gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner i det aktuelle finansielle instrumentet på denne handelsplassen, på grunnlag av dataene for de fire første ukenes handel med det finansielle instrumentet.

Minste tillatte kursendringer for det likviditetsbåndet som tilsvarer det gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner som er offentliggjort, skal anvendes fra offentliggjøringsstidspunktet og til et nytt gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner i samme instrument er beregnet og offentliggjort i samsvar med framgangsmåten fastsatt i nr. 1–4.

7. Ved anvendelse av denne artikkel skal gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner i et finansielt instrument beregnes ved å dividere samlet antall transaksjoner i det finansielle instrumentet med antallet handelsdager i den aktuelle perioden på den berørte handelsplassen.

Artikkel 4

Foretakshendelser

(Artikkel 49 nr. 1 og 2 i direktiv 2014/65/EU)

Dersom en vedkommende myndighet anser at en foretakshendelse kan endre det gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner i et bestemt finansielt instrument slik at dette faller inn under et annet likviditetsbånd, skal vedkommende myndighet fastsette og sikre offentliggjøring av et nytt gjeldende likviditetsbånd for det finansielle instrumentet, som skal behandles som om det var første gang det ble opptatt til handel eller handlet på en handelsplass, og anvende framgangsmåten i artikkel 3 nr. 5 og 6.

Artikkel 5

Overgangsbestemmelser

1. Vedkommende myndighet for handelsplassen der en aksje eller et depotbevis først ble opptatt til handel eller ble handlet for første gang før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, skal innhente de nødvendige dataene og beregne og sikre offentliggjøring av gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner i det finansielle instrumentet på den aktuelle handelsplassen, innen følgende frister:

- a) Senest fire uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, dersom aksjene eller depotbevisene handles for første gang på en handelsplass i Unionen på en dato som ligger minst ti uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014.
- b) Senest på anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, dersom de finansielle instrumentene handles for første gang på en handelsplass i Unionen på en dato i løpet av perioden som begynner ti uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, og slutter dagen før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014.

2. Beregningene nevnt i nr. 1 bokstav a) skal foretas på følgende måte:

- a) Dersom aksjer eller depotbevis handles for første gang på en handelsplass i Unionen på en dato som er minst 16 uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, skal beregningen baseres på de dataene som er tilgjengelige for en referanseperiode på 40 uker som begynner 52 uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014.
- b) Dersom aksjer eller depotbevis handles for første gang på en handelsplass i Unionen på en dato i løpet av perioden som begynner 16 uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014 og slutter ti uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, skal beregningen baseres på de dataene som er tilgjengelige for den første fireukers handelsperioden for det finansielle instrumentet.
- c) Dersom aksjer eller depotbevis handles for første gang på en handelsplass i Unionen på en dato i løpet av perioden som begynner ti uker før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014 og slutter dagen før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, skal beregningen baseres på handelshistorikken for aksjen eller depotbeviset eller andre finansielle instrumenter som anses å ha lignende egenskaper som disse aksjene eller depotbevisene.

3. Minste tillatte kursendringer for det likviditetsbåndet som tilsvarer det offentliggjorte gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner nevnt i nr. 1, skal anvendes fram til 1. april i året etter anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014. I denne perioden skal vedkommende myndigheter sikre at de minste tillatte kursendringene for de finansielle instrumentene nevnt i nr. 2 bokstav b) og c), og som de er vedkommende myndighet for, ikke bidrar til uordnede markedsforhold. Dersom en vedkommende myndighet konstaterer at slike minste tillatte kursendringer kan utgjøre en risiko for markedenes ordnede virkemåte, skal den håndtere denne risikoen ved å fastsette og offentliggjøre et oppdatert gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner i de aktuelle finansielle instrumentene. Dette skal gjøres på grunnlag av lengre og mer omfattende handelshistoriske data for disse instrumentene. Handelsplassene skal umiddelbart anvende det likviditetsbåndet som tilsvarer det oppdaterte gjennomsnittlige daglige antallet transaksjoner. Dette skal de gjøre fram til 1. april i året etter anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014, eller til ny offentliggjøring fra vedkommende myndighet i samsvar med dette nummer.

Artikkel 6

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 3. januar 2018.

Artikkel 5 får imidlertid anvendelse fra den dato denne forordning trer i kraft.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 14. juli 2016.

For Kommissjonen

Jean-Claude JUNCKER

President

VEDLEGG

Tabell over minste tillatte kursendringer

Prisintervall	Likviditetsbånd					
	0 ≤ gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner < 10	10 ≤ gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner < 80	80 ≤ gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner < 600	600 ≤ gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner < 2 000	2 000 ≤ gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner < 9 000	9 000 ≤ gjennomsnittlig daglig antall transaksjoner
0 ≤ pris < 0,1	0,0005	0,0002	0,0001	0,0001	0,0001	0,0001
0,1 ≤ pris < 0,2	0 001	0,0005	0,0002	0,0001	0,0001	0,0001
0,2 ≤ pris < 0,5	0,002	0,001	0,0005	0,0002	0,0001	0,0001
0,5 ≤ pris < 1	0,005	0,002	0,001	0,0005	0,0002	0,0001
1 ≤ pris < 2	0,01	0,005	0,002	0,001	0,0005	0,0002
2 ≤ pris < 5	0,02	0,01	0,005	0,002	0,001	0,0005
5 ≤ pris < 10	0,05	0,02	0,01	0,005	0,002	0,001
10 ≤ pris < 20	0,1	0,05	0,02	0,01	0,005	0,002
20 ≤ pris < 50	0,2	0,1	0,05	0,02	0,01	0,005
50 ≤ pris < 100	0,5	0,2	0,1	0,05	0,02	0,01
100 ≤ pris < 200	1	0,5	0,2	0,1	0,05	0,02
200 ≤ pris < 500	2	1	0,5	0,2	0,1	0,05
500 ≤ pris < 1 000	5	2	1	0,5	0,2	0,1
1 000 ≤ pris < 2 000	10	5	2	1	0,5	0,2
2 000 ≤ pris < 5 000	20	10	5	2	1	0,5
5 000 ≤ pris < 10 000	50	20	10	5	2	1
10 000 ≤ pris < 20 000	100	50	20	10	5	2
20 000 ≤ pris < 50 000	200	100	50	20	10	5
50 000 ≤ pris	500	200	100	50	20	10